

AKADEMIA MUZYCZNA IM. IGNACEGO JANA PADEREWSKIEGO W POZNANIU

Przedmiot:	Wiolonczela historyczna		Punkty ECTS:	55
Koordinator przedmiotu:	Prof. AM, dr hab. Jarosław Thiel		Ilość godzin:	180
Wydział:	Instrumentalistyki, Historycznych Praktyk, Jazzu i Muzyki Estradowej	Rodzaj zajęć:	wykład	
Instytut:	Instrumentalistyki	Forma studiów:	stacjonarne	
Kierunek:	Historyczne Praktyki Wykonawcze	Profil studiów:	ogólnoakademicki	
Specjalność:	Wiolonczela historyczna	Język:	polski/angielski/niemiecki	
Poziom studiów	Studia I stopnia	Status przedmiotu:	obowiązkowy	
Umiejscowienie w planie studiów:				
Semestr I:	30 godzin, egzamin, 8 ECTS	Semestr II:	30 godzin, egzamin, 8 ECTS	
Semestr III:	30 godzin, egzamin, 8 ECTS	Semestr IV:	30 godzin, egzamin, 8 ECTS	
Semestr V:	30 godzin, egzamin, 8 ECTS	Semestr VI:	30 godzin, zaliczenie, 15 ECTS	

Prowadzący zajęcia	Prof. AM dr hab. Jarosław Thiel
Cele i założenia przedmiotu	Zapoznanie z podstawowymi elementami techniki gry wiolonczelowej i stylu muzycznego epoki baroku i ich rozwinięcie. Doprowadzenie do umiejętności samodzielnej oceny i wyboru środków technicznych i stylistycznych adekwatnych każdorazowo do wykonywanego repertuaru. Opanowanie podstawowej wiedzy teoretycznej zaczerpniętej z traktatów historycznych XVII i XVIII wieku oraz umiejętność jej aplikacji w praktyce. Podstawy gry zespołowej i orkiestrowej w kontekście specyficznych wymagań realizacji basso continuo. Samodzielna analiza i interpretacja utworów muzycznych.
Wymagania wstępne	<ul style="list-style-type: none"> • Brak przeciwwskazań zdrowotnych do kontynuowania nauki gry na instrumencie • Znajomość zasad muzyki, rozwinięta znajomość harmonii • Uświadomiona motywacja do podjęcia wybranego kierunku studiów • Podstawowa znajomość języków obcych (angielski, niemiecki) • Pozytywny wynik konkursowego egzaminu wstępnego

TREŚCI PROGRAMOWE PRZEDMIOTU

Semestr I

- zapoznanie z ogólnym programem studiów wraz z określeniem końcowych celów i rezultatów
- podstawowe różnice w technice gry i elementach stylu w porównaniu do tzw. wiolonczeli współczesnej
- pielęgnacja strun, strojenie instrumentu
- analiza języka harmonicznego oraz motywiki jako podstawa do wyboru środków technicznych w realizacji utworu
- podstawowe zasady korzystania z materiałów źródłowych

Semestr II

- specyfikacja i dobór repertuaru najbardziej adekwatnego w relacji do aktualnie posiadanych umiejętności
- praca nad techniką prawej ręki
- podstawowe elementy stylistyczne najwcześniejszego repertuaru na wiolonczelę solo
- zasady intonacji oparte na systemach nierównomiernie temperowanych,

Semestr III

- specyfikacja i dobór repertuaru najbardziej adekwatnego w relacji do aktualnie posiadanych umiejętności
- praca nad techniką prawej ręki
- samodzielne opracowanie materiałów nutowych zgodnie z zasadami wykonawstwa historycznego,
- podstawowe elementy stylistyczne repertuaru na wiolonczelę solo dojrzałego baroku
- znajomość i praktyczna aplikacja podstawowych traktatów dotyczących wykonawstwa historycznego

Semestr IV

- specyfikacja i dobór repertuaru najbardziej adekwatnego w relacji do aktualnie posiadanych umiejętności
- praca nad techniką prawej ręki
- zasady aplikatury zgodne z XVIII-wieczną techniką gry
- podstawowe elementy stylistyczne repertuaru na wiolonczelę solo dojrzałego baroku
- znaczenie afektywne tonacji

Semestr V

- specyfikacja i dobór repertuaru najbardziej adekwatnego w relacji do aktualnie posiadanych umiejętności
- konsolidacja i utrwalenie poznanych elementów techniki lewej i prawej ręki
- samodzielne opracowanie wykonywanych utworów od poziomu analizy tekstu muzycznego, przez dobór środków technicznych, po interpretację
- specyficzne elementy realizacji basso continuo, współpraca z klawiszowymi i szarpanymi instrumentami grupy continuo
- repertuar wirtuozowski późnego baroku

Semestr VI

- podsumowanie i ugruntowanie zdobytej wiedzy i umiejętności
- umiejętność przygotowania eseju o wykonywanym repertuarze
- samodzielny dobór repertuaru, tworzenie programów koncertowych, umiejętność szybkiej weryfikacji nieznanego repertuaru pod kątem zagadnień stylistycznych i technicznych
- zdobywanie doświadczenia estradowego ze szczególnym uwzględnieniem reakcji instrumentu na zmienne warunki klimatyczne
- przygotowanie recitalu kończącego studia,

	Kod efektu uczenia się	EFEKTY UCZENIA SIĘ	Charakterystyka	
			II stopnia PRK	I stopnia PRK
W	HPW1_W01	posiada ogólną znajomość literatury muzycznej,	P6S_WG	P6U_W
	HPW1_W02	posiada znajomość podstawowego repertuaru związanego z własną specjalnością ze szczególną umiejętnością przyporządkowania do określonych stylów i epok,		
	HPW1_W03	posiada znajomość elementów dzieła muzycznego i wzorców budowy formalnej utworów w perspektywie rozwoju technik kompozytorskich,		
	HPW1_W04	posiada kompetencje umożliwiające docieranie do niezbędnych informacji (książki, traktaty, nagrania, źródłowe materiały nutowe, specjalistyczne serwisy internetowe), ich analizowania i interpretowania,		
	HPW1_W05	orientuje się w literaturze specjalistycznej dotyczącej kierunku studiów, przede wszystkim w aspekcie historii danej dyscypliny, jak też jej obecnej kondycji rozwojowej, stanu badań (dotyczy to także internetu i e-learningu),		
	HPW1_W06	posiada znajomość i zrozumienie podstawowych linii rozwojowych w historii muzyki, sztuki budowy instrumentów oraz orientację w związanej z tymi zagadnieniami literaturze specjalistycznej oraz źródłowej (dotyczy to także internetu i e-learningu),		
	HPW1_W08	posiada znajomość stylów muzycznych w szczególnej perspektywie chronologicznej oraz w aspekcie kręgów kulturowych i związanych z nimi praktyk wykonawczych,		
	HPW1_W10	posiada orientację w zakresie problematyki związanej z technikami wykonawczymi w historii muzyki oraz w zakresie rozwoju technologicznego budowy instrumentów z zakresu swojej specjalności,		
	HPW1_W11	posiada podstawową wiedzę dotyczącą budowy własnego instrumentu i jego elementarnej konserwacji, napraw, strojenia, wymiany elementów eksploatacyjnych (np. wymiana stroików w instrumentach dętych, wiązanie strun i progów w instrumentach strunowych, wymiana piórek w klawesynie),		
	HPW1_W12	posiada podstawowe wiadomości w zakresie praktycznego zastosowania wiedzy o harmonii, kontrapunkcie, realizacji basso continuo oraz zdolność analizowania pod tym kątem wykonywanego repertuaru,		
	HPW1_W14	posiada znajomość wzorców leżących u podstaw dyminucji, improwizacji, intawolacji, ornamentacji,		
U	HPW1_U01	dysponuje umiejętnościami niezbędnymi do tworzenia i realizowania własnych koncepcji artystycznych,	P6S_UW	P6U_U
	HPW1_U02	w obszarze ekspresji artystycznej jest świadomy sposobów wykorzystania swej intuicji, emocjonalności, kreatywności i wyobraźni w ramach określonych daną estetyką i kontekstem historycznym,		
	HPW1_U03	W ramach określonej etykiety historycznej i kulturowej wykazuje zrozumienie wzajemnych relacji pomiędzy rodzajem stosowanej w danym dziele ekspresji artystycznej a niesionym przez niego komunikatem,		
	HPW1_U04	posiada umiejętność doboru instrumentarium w stosunku do wymogów wykonawczych muzyki, określonej stylistyki, epoki, kręgu kulturowego,		
	HPW1_U05	posiada umiejętność gry a`vista oraz biegłą znajomość w zakresie słuchowego rozpoznawania materiału muzycznego, zapamiętywania i operowania nim,		
	HPW1_U06	posiada znajomość oraz umiejętność wykonywania reprezentatywnego repertuaru związanego z głównym kierunkiem studiów, charakterystycznego dla różnych epok i stylów,		
	HPW1_U07	w zakresie wykonywanych utworów posiada umiejętność wykorzystania wiedzy dotyczącej podstawowych kryteriów stylistycznych, epokowych i związanych z narodową proweniencją ich twórców,		

HPW1_U	HPW1_U08	posiada umiejętność kształtowania, tworzenia muzyki oraz improwizowania zgodną z poznanymi zasadami dyminuowania, harmonizowania, intawolowania,	P6S_UK	P6S_UK
	HPW1_U09	posiada umiejętność właściwego odczytania źródłowego tekstu nutowego, opanowania pamięciowego, biegłego i pełnego przekazania materiału muzycznego, zawartych w utworze idei związanych z pozamuzycznymi przesłankami oraz całościowego objęcia formy dzieła,		
	HPW1_U10	opanował warsztat techniczny potrzebny do profesjonalnej prezentacji muzycznej i jest świadomy problemów specyficznych dla danego instrumentu (sposoby intonowania, metody strojenia, specyfika wydobycia dźwięku, funkcja w zespole),		
	HPW1_U11	przyswoił sobie właściwe nawyki dotyczące techniki i zachowania umożliwiające operowanie ciałem w sposób najbardziej wydajny, ergonomiczny i bezpieczny z punktu widzenia fizjologii,		
	HPW1_U12	poprzez opanowanie efektywnej metodologii ćwiczenia wykazuje umiejętność samodzielnego doskonalenia warsztatu technicznego,		
	HPW1_U13	posiada umiejętność rozumienia i kontrolowania struktur rytmicznych i metrycznych oraz zagadnień dotyczących aplikatury, smyczkowania, frazowania, odczytywania struktury harmonicznego opracowywanych utworów,		
	HPW1_U15	wykazuje umiejętność radzenia sobie ze stresem i różnymi sytuacjami towarzyszącymi prezentacjom artystycznym,		
HPW1_U16	wykazuje umiejętność sprostania okolicznościom towarzyszącym publicznej prezentacji artystycznej oraz osadzenia ich w odpowiedniej konwencji stosownej do stylu, gatunku, epoki,	P6S_UK	P6S_UK	
K	HPW1_K01	gromadzenia, analizowania i świadomego interpretowania niezbędnych informacji z zakresu swojej specjalności,	P6S_KK P6S_KR	P6S_UK
	HPW1_K02	realizacji własnych koncepcji i działań artystycznych opartych na zróżnicowanej stylistyce, wynikającej z wykorzystania wyobraźni, ekspresji i intuicji oraz wiedzy z zakresu historii kultury i filologii,		
	HPW1_K03	Jest gotów do organizacji pracy własnej zespołowej w ramach realizacji zadań i projektów opartych na historycznych i teoretycznych przesłankach,		
	HPW1_K04	w sposób świadomy i profesjonalny potrafi zaprezentować własną działalność artystyczną,	P6S_KK	
	HPW1_K05	w sposób zorganizowany i usystematyzowany pod względem historycznych praktyk wykonawczych podchodzi do rozwiązywania problemów dotyczących rozbudowanych prac projektowych, jak również własnych działań artystycznych,	P6S_KR	

Metody kształcenia	<p>wykład praca z tekstem i dyskusja analiza (studium) przypadków rozwiązywanie zadań artystycznych wspólna z pedagogiem realizacja dzieł na zajęciach praca indywidualna prezentacja nagrań audio i video sesje rozwiązywania problemu współpraca przy realizacji i wykonywaniu dzieła analiza nagrań własnych</p>
---------------------------	--

	Wymagania końcowe – zaliczenie roku, forma oceny	Kod efektu uczenia się	
Metody weryfikacji efektów uczenia się	Egzamin	HPW1_W14	
		HPW1_U15	
	egzamin praktyczny (obserwacja wykonawstwa)		HPW1_U01
			HPW1_U02
			HPW1_U03
			HPW1_U09
			HPW1_U16
	przesłuchanie (wykonawstwo)		HPW1_U05
			HPW1_U12
	projekt, prezentacja		HPW1_W08
			HPW1_W10
	realizacja zleconego zadania		HPW1_K01
			HPW1_K03
			HPW1_K04
Eseje		HPW1_W05	
		HPW1_W06	
		HPW1_K04	

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu	Warunki zaliczenia:	- frekwencja, - przygotowanie eseju, - przygotowanie prezentacji,
	Warunki egzaminu:	- zaliczenie przesłuchania technicznego, - prezentacja ustalonego programu artystycznego na odpowiednim poziomie, - program nie może zawierać utworów wykonywanych na wcześniejszych egzaminach.

NAKŁAD PRACY STUDENTA	Ilość godzin:	Punkty ECTS:
Godziny realizowane przy udziale nauczyciela akademickiego <i>(zajęcia dydaktyczne, konsultacje)</i>	180	55
Ilość godzin samodzielnej pracy studenta <i>(przygotowanie się do: zajęć, kolokwium, egzaminu, prezentacji, koncertu)</i>	1650	

Literatura podstawowa

Program realizowany przez poszczególnych studentów jest wysoce zindywidualizowany. Na wybór konkretnego repertuaru opracowywanego podczas kolejnych etapów kształcenia mają wpływ predyspozycje i wcześniej zdobyte umiejętności studenta oraz aktualne potrzeby dydaktyczne (rozpoznane problemy w rozwoju, potrzebne impulsy, przygotowanie do specjalnych projektów koncertowych czy udział w konkursach). Program dobierany jest zarówno ze standardowych dzieł epok Baroku i późniejszych, jak również z utworów kompozytorów zapomnianych w sposób, który stwarza możliwości kompleksowego rozwoju studenta w obszarach techniki gry i właściwej stylistyki wykonawczej.

Literatura uzupełniająca

L. Mozart – Próba gruntownej szkoły skrzypcowej
J. J. Quantz – O zasadach gry na flecie poprzecznym
N. Harnoncourt – Muzyka mową dźwięków
N. Harnoncourt – Dialog muzyczny

Biblioteki wirtualne i zasoby on-line

International Music Score Library Project
Oxford Music Online
www.musicbaroque.it

